

Presentation av



Presentationens uppläggning

Del I Förslag

- Förordningar, policies och samordning

Del II Arbetsfördelning

- Den formella standardiseringens struktur
- Den offentliga strukturen
 - Regeringen
 - Central samordning
 - Sektorer och funktioner
 - Verksamhetsansvar
- Sammanfattning av de olika nivåernas roller

Huvudteman

- Att förbättra samordningen av offentlig IT-standardisering i syfte
- att främja offentlig IT-standardisering, i synnerhet formell standardisering, samt
- att ge underlag för en tydligare arbetsfördelning.

Del I Förslag

Central samordning

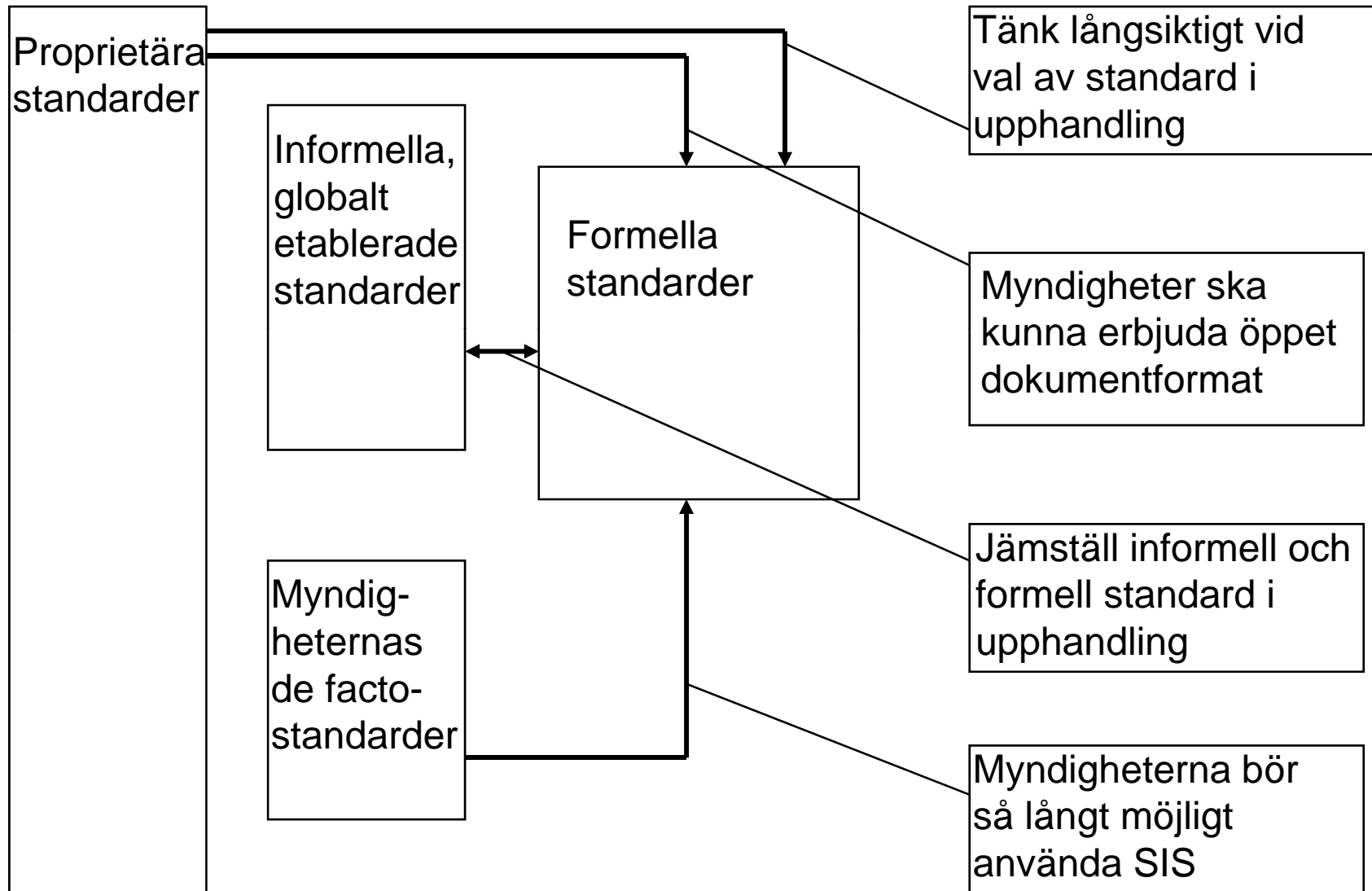
(kap. 13)

| <i>Underlag</i> | | <i>Samordningsåtgärd (förslag)</i> | <i>Myndigheters verksamhetsansvar</i> |
|-----------------|--------------|--|---------------------------------------|
| Kap 4 och 11 | SSR | Utredningar om helheten IT-std-råd (främst för EU-frågor) | |
| Kap 5, 6 och 12 | Verva | IT-std- och interoperabilitetskansli | Interoperabilitetsansvar (förslag) |
| Kap 7 | | Följa infosäkerhet | |
| Kap 8 | | Erbjuda samordning inför upphandling | |
| Kap 9 | | Förbereda std-er för e-inköp | |
| Kap 10 | | Vägledning för öppen programvara | |

Forts. samordning

| | | | |
|--------|----------------------------|--|--|
| Bil. 4 | Riks- arkivet | Föreskriva om standardiserade dokumentformat hos myndigheter | |
| Kap 11 | NUTEK, Vinnova, ITPS | Bevakning av IT-standards näringspolitiska effekter | |

Förslag till regeringspolicy om IT-standarder



Mer om öppen programvara

Definition:

Med öppen programvara eller öppna program menas här dataprogram som är utvecklade enligt principerna för öppen källkod.

Vervas analys

Öppen programvara finns på olika nivåer:

- Tekniska drifts- och utvecklingsplattformar, *t.ex. operativsystem och programspråk*
- Inbäddade system, *t.ex. databaser*
- Generella Internetorienterade verktyg, *t.ex. publiceringsverktyg, sökmotorer*
- Generella slutanvändningsprogram, *t.ex. office-paket*
- Generella professionella program, *t.ex. ekonomi- och personaladministration*
- Branschspecifika program, *t.ex. journalsystem*
- Nationella program, *t.ex. barnomsorgsplanering*

Utredningens slutsats

För professionella, branschspecifika och nationella program skiljer sig förutsättningarna åt från de mer etablerade, teknikorienterade öppna plattformarna.

Om man vill få genomslag för öppna programvaror på dessa områden, kan det behövas särskilda stöd- och stimulansåtgärder som kompenserar för de svagare marknadskrafterna.

Vervas analys av återanvändning av öppna program

Det finns en osäkerhet i offentlig förvaltning kring hur upphovsrättslagen skall tillämpas. En vägledning bör utformas för att beskriva hur återanvändning kan underlättas.

Utredningens slutsatser

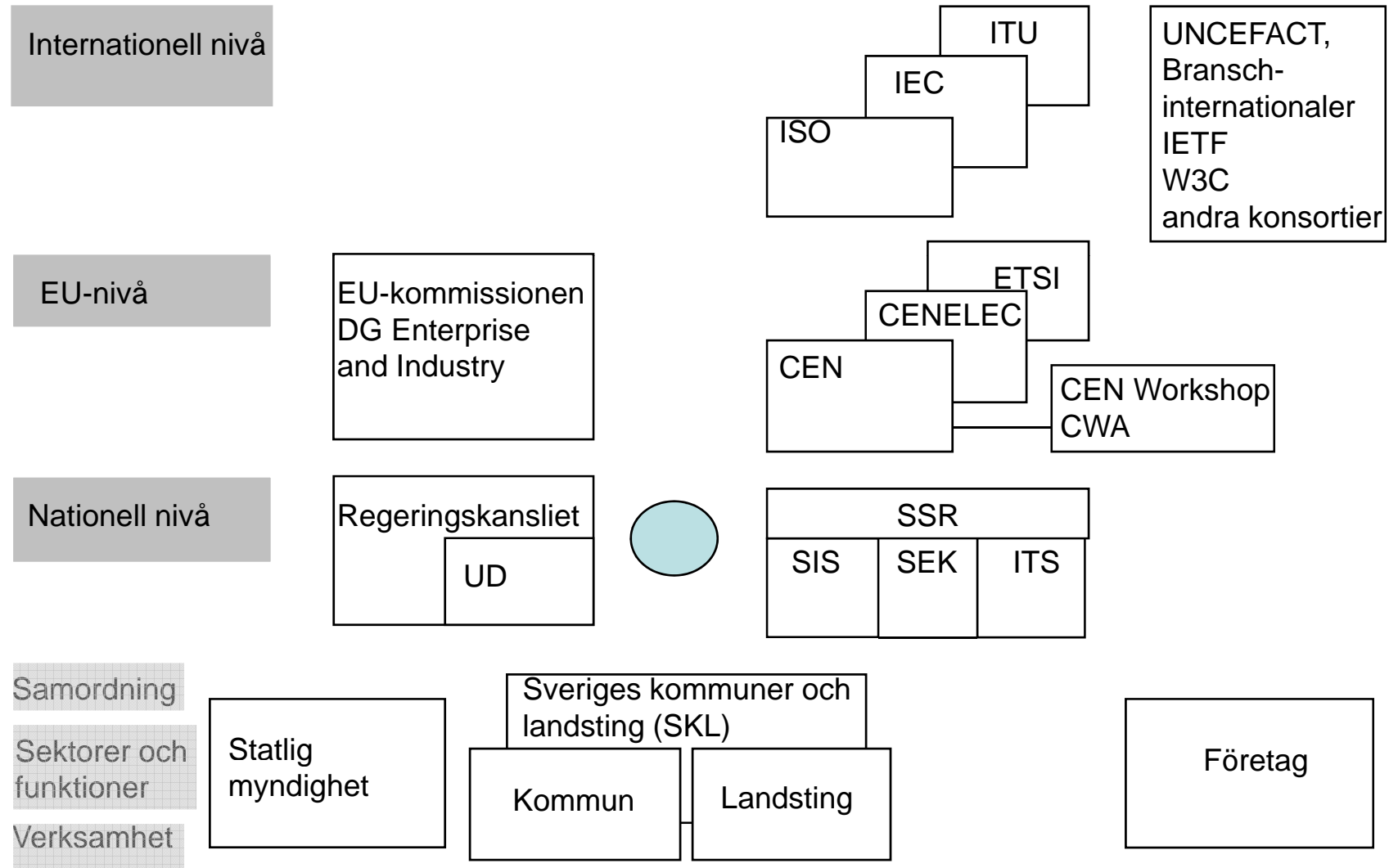
Statliga myndigheter bör bidra med eget utvecklingsarbete i form av öppna programvaror och delar av sådana till Programverkets arkiv och till andra liknande arkiv.

Verva bör utarbeta en vägledning som beskriver hur myndigheten bör agera när man anskaffar och utvecklar öppna programvaror, inklusive upphandling av stödtjänster till dessa och hur myndigheten kan underlätta återanvändning.

Del II Arbetsfördelning

- Den formella IT-standardiseringens struktur (kap. 3-4)
- Den offentliga förvaltningens struktur (bil. 4, kap. 5-6, kap 11-13)

Den formella IT-standardiseringens struktur



Krav på god standardiseringsmiljö

(se kap 11 (Grönlund) och bilaga 4)

- Att internationella standarder finns och utvecklas
- En fungerande marknad så att myndigheter och företag kan samverka om standarder
- Aktiva myndigheter

Samordningsfrågor

- Oklart vad som kan samordnas
- Oklar ansvarsfördelning mellan samordnarna
- Oklart vilka som har nationell samordningsroll
- Svårt skilja på myndigheters sektorsroll och verksamhetsroll

Behov:

- Mer interoperabilitet
- Mer enhetliga begrepp, t.ex. med hjälp av TNC
- Mer samverkan mellan de offentliga aktörerna
- Mer renodling av de centrala aktörernas roller
- Mer samordning via SIS och näringslivet

Problem och behov på verksamhetsnivå

- Vissa standarder är hårt kopplade till verksamheten
- Inlåsnings hos leverantörer
- Ett arv av "hemsnickeri"
- Ett delvis tyngande tekniskt arv

Behov:

- Mer standardisering för att påskynda e-förvaltningen

Uppgifter i IT-standardiseringsarbetet

- **Besluta Sveriges position i EU-ärenden**
- **Renodla de centrala statliga aktörsrollerna**
- **Organisera och finansiera central samordning**
- **Policyuttalanden**
- **Besluta konkreta IT-standarder för statlig förvaltning**

- **Bevaka förutsättningarna för en god standardiseringsmiljö**
- **Initiera samverkan**
- **Organisera grupper för att förbättra samordning**
- **Metodstöd, t.ex. vid val av standardiseringsföretag**
- **Upptäcka samordningsbehov**

- **Initiera formell standardisering**
- **Samordna och stimulera deltagande i standardutveckling**
- **Delta i IT-standardutveckling i öppna organisationer**

- **Interoperabilitetsansvar**
- **Upphandling**
- **Säkerhet**
- **Tillämpa standarder**

Samordning

Verva

ESV

Riksarkivet

Ev. ytterligare
centrala
myndigheter

Sveriges Kommuner
och Landsting

SSR

Sektorer och funktioner

Exempel

| | | Staten | | Landsting | Kommuner | |
|-----------|--|-----------------|-----------|---------------------|----------|---------------|
| | <ul style="list-style-type: none"> •Internet, •Radio/TV, •PTS (elektronisk komm.) | Geografisk info | Rättsinfo | Hälso- och sjukvård | Skola | Folkbibliotek |
| Arkiv | | | | | | |
| Säkerhet | | | | | | |
| e-faktura | | | | | | |
| e-leg | | | | | | |

Verksamheterna

(enkäter i bilaga 3)

| | Svarsfrekvens | Deltagande i formellt std-arbete | Användande av öppen programvara |
|--------------------------------------|---------------|----------------------------------|---------------------------------|
| Landsting | 48 procent | 21 org./10 landst. | 60 procent |
| De aktiva statliga myndigheterna | 68 procent | 44 org./19 mynd. | 63 procent |
| Övriga centrala statliga myndigheter | 52 procent | 15 org./25 mynd. | 48 procent |
| Högskolor | 42 procent | | 90 procent |

Forts. verksamheter

| | | Svarsfrekvens | Deltagande i formellt std-arbete | Användande av öppen programvara |
|---------------|------------------|---------------|----------------------------------|---------------------------------|
| Länsstyrelser | | 50 procent | 0 org./10 mynd. | 40 procent |
| Kommuner | Storstadsområden | 49 procent | | |
| | Större städer | 64 procent | | |
| | Småkommuner | 49 procent | | |
| | Alla kommuner | 57 procent | | 59 procent |

Förslag till offentlig arbetsfördelning (ej i betänkandet)

| <i>Nivå</i> | <i>Karakteristisk aktivitet</i> |
|--|--|
| Regeringen | <p>Besluta Sveriges position i EU-ärenden om IT-standarder</p> <p>Föreslå lagstiftning, utfärda förordningar</p> <p>Organisera och finansiera central samordning</p> <p>Renodla de centrala statliga aktörsrollerna</p> <p>Policy</p> <p>Konkreta, bindande beslut om statliga IT-standarder</p> |
| <p>Central samordning</p> <p>Vissa centr. myndigh.</p> <p>Delvis SKL och SSR</p> | <p>Bevaka förutsättningarna för god IT-standardiseringsmiljö</p> <p>Initiera och organisera samordning</p> <p>Metodstöd, t.ex. vid val av IT-standardiseringsfora</p> <p>Konkreta, bindande beslut om statliga IT-standarder</p> |
| Sektorer och funktioner | <p>Upptäcka samordningsbehov</p> <p>Initiera formell standardisering</p> <p>Samordna och stimulera deltagande i IT-standardutveckling</p> <p>Delta i IT-standardutveckling i öppna organisationer</p> |
| Verksamhetsansvar | <p>Interoperabilitetsansvar</p> <p>Upphandling</p> <p>Säkerhet</p> <p>Tillämpa IT-standarder</p> |